

ضابطہ

چن چڑھئے تے ساری دنیا دیندی اے

ستویں عالمی کانفرنس نویں سال دے پہلے مہینے دی چن تے چھ تاریخ آں گندھارا ہندکو اکیڈمی دے مرکزی دفتر آدرہ روڈ یونیورسٹی ٹاؤن چن منعقد ہوئی۔ اس کانفرنس دا موضوع ایہا ”ہندکو تے ہند آریائی زبانان دی ترقی تے فروغ دے ذریعے قومی یکجہتی دا حصول“۔ پاکستان چن ہس ویلے سب توں زیادہ قومی اتفاق دی ضرورت اے۔ ماضی اس گل دا گواہ دیندے جے بے اتفاقی مل اساوہ بہوں نقصان ہو چکیاے۔ زبانان دے مسئلے آں اسان کئی جی گل سمجھیا تے اس دا نقصان ہو یا۔ وفاق تے صوبیاں چن وسائل دی تقسیم تے ہور ناں گلاں مل تعلقات چن دراڑاں پیندیاں رہیاں نے۔ وقت نال نال سوچ بدلدی پئی اے۔ نیشنل فائنانس کمیشن تے اٹھارویں ترمیم کئی خاص مسئلے حل کر چھوڑے نے۔ پاکستان دے قانون بنڑھا خڑے والے اداریاں اندر پاکستان چن بسزئیں والے لوکاں دیاں زبانان انہاں دا جائز مقام دیندے دی گل گئی پئی ہوندی اے۔ کسی زبان آں اہمیت دیندے دا مطلب اس زبان آں یومئیں والے لوکاں عزت دیندے ہوندے۔ پاکستانی زبانان ترقی تے فروغ مجلسی تے انہاں بولئیں والے خوش ہوسز، مکی دے آں اپنی گل تے مسئلے سمجھا سکسزوتاں ای دوریاں دور ہوسز تے پیار محبت دی فضاء بنڑسی۔

ستویں عالمی کانفرنس چن پورے ملک تے باہروں بی مقالہ نگار آئے۔ انہاں ساریاں اسی گلاں تے زور دتا جے زبان ہر بندے دی پہچان ہوندی اے۔ بین الاقوامی زبان تے سرکاری یا قومی زبان دی اہمیت اپنی جانی پر ہر علاقے دے لوکاں دی زبان کو بی عزت دیندی چائی دی اے۔ جس طرحیاں معاشی استعماریت دنیا تے چھائی دی اے تے اس دا نقصان ہوندے اسی طرحیاں زبان تے کھڑا تے بی باہر دیاں توں چھائی دیاں نے۔ پہلے اسی معاشی تے سیاسی و جہاں مل انگریزی دے اثر تلے گھرے آں تے ہونو کوئی ہور زبان اساوہ تے لاگو ہو جھلسی۔ پاکستان چن بسزئیں والے لوکاں دیاں تے اس تہرتی دیاں زبانان دیاں گئیاں نے۔ سلیپس چن بی ایہہ زبانان نظر میں آئیاں۔ حکمران تے اٹلے طبقے انہاں زبانان اُتے عینہ آخڑ بندے۔ گندھارا ہندکو بورڈ تے مملکے دے دوئے علاقیاں چن کم کرنزے والیاں تنظیمیاں لوکاں تے مقتدر طبقیاں دی توجہ اس پاسے آندی تے ہونو تبدیلی گئی پئی آندی اے۔ پارلیمنٹ چن پاکستانی زبانان بارے قانون سازی ہوندی اے۔ شناختی کارڈ فارم تے مقامی زبان دا خانہ ہونو ہے وے۔ نصاب بی لگے دا تیار ہوندے تے ہر علاقے دی زبان چن چچیاں پڑھایا جھلسی۔ اسی طرحیاں تبدیلی آندی رہسی۔

گندھارا ہندکو بورڈ ہوں جلدی اپنی ایک مقام بنڑھایا تے ہونو ایہہ کے پی کے دیاں ساریاں زبانان جو گے لگے دا کم پیا کردے۔ پاکستان دی قومی زبان وسطے بی اس دا کردار اے۔ اس توں پہلے چھ کانفرنساں ہو چکیاں نے تے ہر آندے سال اس بورڈ دی کارکردگی پہلے توں بہتر نظر آندی اے۔ بورڈ دے کماں چن کتاباں چھاپن، ہندکو ان اخبار دا کڈھن، کئی رسالیاں شائع کرن، ثقافتی پروگرام تے ادبی بیٹھکاں دا بندوبست کرن شامل اے۔ جواناں جو گے پروگرام تے تریماں وسطے محفلاں ہونیاں نے۔ ملکی تے غیر ملکی اخبارات تے رسالیاں چن ہندکو تے اتھے دیاں دوئیاں زبانان بارے لکھتاں چھپوئیاں جلدیاں نے۔ ہونو تے ہندکو نیوز جیمیل بی قیم کیتا نے جس توں ہندکو زبان چن ہندکو ان خبر آں سز سکدے نے۔ انہاں دی ویب سائٹ بی ہے وے جس تے اپڈیٹس آندیاں رہندیاں نے۔

آخندے نے چن چڑھئے تے ساری دنیا دیندی اے۔ گندھارا بورڈ اپنی کم ہوں سوھڑے طریقے مل لگے دا پیا کردے تے اس پروجیکٹ آں کم کردار ہنرا چائی دے۔ حکومت اگے درخواست اے جے اسان فنڈ دتے جھنر جے ایہہ ہندکو تے صوبے دیاں ہور ناں زبان تے ثقافت جو گے پوری توجہ مل کم کردار ہونے۔ اللہ اس بورڈ آں قیم رنے تے ترقی دیونے۔ آمین!

(میگزین ”سرگی داتا رہ“ دا اگلا شمارہ یک خصوصی شمارہ ہوی کہ اس ایچ ہزارے دے

ہندکو لکھاریاں دی لکھتاں دے اقتباسات تے انہاں دے تعارف تے مشتمل تحریریاں شامل ہوں)

سرپرست:	پروفیسر بیجی خالد
مدیر انتظامیہ:	محمد ضیاء الدین
مدیر:	پروفیسر ملک ناصر داؤد
نائب مدیر:	محمد اختر نعیم
معاون مدیر:	نذیر حسین شاہ کیلیوٹی
ڈیزائننگ:	نائب حسین
محل:	100 روپے
شمارہ:	نمبر 6۔ جولائی۔ دسمبر 2019ء
پبلشر:	گندھارا ہندکو اکیڈمی، پشور
پرنٹر:	جی ایچ اے لیزر پرنٹنگ پریس، پشاور

مجلس مشاورت:

☆	آصف نایب
☆	اجمل نذیر
☆	محمد رضا تنولی
☆	قاضی ناصر بختیار
☆	پروفیسر بشیر احمد سوز
☆	سید ماجد شاہ
☆	راجہ نور محمد نقوی
☆	ڈاکٹر ارشد شاہ کراچوی
☆	پروفیسر محمد زمان مضمطر
☆	شیر افضل گوہر
☆	نسیم اعوان
☆	سید مہتاب شاہ
☆	پروفیسر محمد فرید
☆	سیدہ مفیدہ ماجد
☆	شجاعت علی شاہ جی
☆	فرزادہ اقبال
☆	تجمل شاہ
☆	محمد محبوب
☆	فوزیہ بشیر علوی
☆	ڈاکٹر منظور شاہ
☆	ساجدہ تبسم
☆	گلناز شاہ
☆	ڈاکٹر ضیاء رشید
☆	عامر سمیل
☆	نیازت علی نیاز
☆	اقبال کلوری
☆	کلئیل اعوان

گندھارا ہندکو اکیڈمی پشور

2 چنار روڈ، آدرہ، یونیورسٹی ٹاؤن، پشاور

ای میل: ghbpakistan@gmail.com، ویب سائٹ: www.gandharahindko.com، رابطہ نمبر: 24-9216223-091

حسین ترتیب

صفحہ	تحریر	موضوع	شمار
2	ڈاکٹر اشرف عدیل	ہک ہندکو ماہیاتے فلسفہ اخلاق	1
4	محمد اختر نعیم	محمد اشرف عدیل	2
5	پروفیسر بشیر احمد سوز	ڈاکٹر محمد اشرف عدیل (1953ء)	3
6	از-شیر افضل گبرتے محمد اختر نعیم	ڈاکٹر اشرف عدیل	4
9	پروفیسر ملک ناصر داؤد	ڈاکٹر اشرف عدیل	5
11	پروفیسر ڈاکٹر منظور شاہ	پروفیسر ڈاکٹر اشرف عدیل دی ضرورت پاکستان بچ	6
12	پروفیسر بیگی خالد	کلیہ و دمنہ	7
16	محمد اختر نعیم	ترک صوفی شاعر یونس امیرے	8
18	پروفیسر محمد عادل	بی ایس ہندکو پروگرام	9
19	قاضی محمد اسرار بیگ گزنگی	درود و سلام دیاں برکتاں (ہندکو)	10
20	(مترجم، سیدہ مفیدہ ماجد)	ناول ”ماں“ کا ترجمہ	11
27	سید ماجد شاہ	مختصر ہندکو افسانے	12
29	عادل سعید قریشی	افسانہ محکم دی فزور	13
31	راجہ نور محمد نظامی	بھوئی گاڑ۔ حضرت مولانا رحم خاں جدون	14
33	پروفیسر ملک ناصر داؤد	چینی کلچر بچ چندکاں کڑیاں دیاں گھاٹیاں	15
34	فرحان انجم	حیدر زمان حیدر	16
35	سید ماجد شاہ	راجہ رسالو/سیالکوٹ (ہزارہ)	17
35	نیازت علی نیاز	کھڈیاں	18
37	محمد اختر نعیم	کتاباں تے تہرہ	19
38	ڈاکٹر اشرف عدیل	غزل	20
38	ڈاکٹر اشرف عدیل	غزل	21
39	ملک ناصر داؤد	دعا	22
39	افضل ہزاروی	شاعری	23
40	عدالت خان	ڈوگٹے لوک زمانے دے	24
41	الطاف حسین الطاف	کلام	25
41	مشتاق احمد	ہندکو غزل	26
41	فوزیہ بشیر علوی	ہندکو کلام ”بیت اللہ“	27
42	پروفیسر محمد زمان مظفر	نظم	28
43	ڈاکٹر ارشد شاہ کراچوان	خوش تصویریاں	29
43	محمد حنیف	غزل	30
44	قاضی تنویر	ماہیے	31